

Prosjektplan for den elektroniske utgaven av *Henrik Ibsens skrifter* (HISe)

REVIDERT 27. september 2012 SBT

Den elektroniske utgaven av *Henrik Ibsens skrifter* vil være en viktig og fremtidsrettet del av prosjektet *Henrik Ibsens skrifter*, både fordi den vil gjøre ellers bortgjemt materiale åpent tilgjengelig og søkbart til bruk for forsknings- og studieformål, i skolen og for et bredere publikum, og fordi den vil gjøre tekstene og materialet generelt tilgjengelig nasjonalt og internasjonalt. Dette dokumentet gir en forpliktende tidsplan og noen viktige premisser for det videre arbeidet med den elektroniske utgaven.

Mål: Å legge data fra *Henrik Ibsens skrifter* inn i et publiserings- og dokumentarkiv og å gjøre dette tilgjengelig som en form for e-utgave for forskere, studenter/skoleelever, teaterfolk og allmennheten. En publiserbar testversjon skal være klar til lansering i forbindelse med UIOs 200-årsjubileum 17.9.2011. Den elektroniske førsteutgaven skal være ferdigstilt innen 31.12.2012.

Målgrupper og prosjektfaser

Målgrupper for prosjektet, i prioritert rekkefølge:

1. Forskere
2. Studenter/skoleelever
3. Teaterfolk, oversettere og utgivere
4. Allmennheten

Forprosjektrapporten fra Creuna for HIS la til grunn fire målgrupper med definerte behov for den enkelte gruppe:

- ”Forskere: prioriterte faggrupper er litteraturvitere/tekstforskere, teatervitere, språkvitere, historikere etc. Utgaven skal tilgjengeliggjøre pålitelige tekster i alle kjente utgaver av Ibsens verker, brev, artikler og taler, og presentere gode verktøy for å arbeide med tekstene. Forskere skal kunne sammenligne utgaver, kontrollere mot faksimile, følge tekstenes utvikling/endringer, gjøre søk i materialet, velge tilpassede visninger for metrikstudier, visninger av transkriberte manuskripter uten HIS’ ederinger, se statistikker over anvendte versjoner, typer endringer i manuskripter o.a.
- Studenter/skoleelever: Viktig for denne gruppen er i tillegg til å få tilgang til pålitelige tekster, samt til de samme verktøyene/spesialvisningene som forskerne (gjelder studenter på høyere grad), all metainformasjonen som kommentarmaterialet (i stort) tilbyr: lemmakommentarer knyttet til hovedtekstene, innledninger, personregistre, krønike. Kommentarmaterialet vil sette senere tiders fortolkere i stand til å forstå tekstenes bakgrunn bedre, og gjøre dem kjent med tekstenes samtid. Dette er viktig for skolebrukere, studenter og lesere så vel som for teaterfolk, oversettere og utgivere. Studenter/skoleelever kan dessuten ha nytte av fritekstsøk i kommentarmaterialet. (det bør da fremgå tydelig at det er kommentarmaterialet det søkes i – her gjelder heller ikke dansk.norsk-problemet mht. fritekstsøk).
- Teaterfolk, oversettere og utgivere: teaterfolk så vel som studenter og forskere kan i tillegg ha stor nytte av filtrerte spesialvisninger som for eksempel fremhever regianvisninger, bestemte rollenavns replikker etc.

- Allmenheten”.

Prosjektfaser:

1. Oppbygging (t.o.m. september 2011)
2. Videreutvikling (t.o.m. 31.12.2012)
3. Drift (2013 →)

Rollefordeling¹

Prosjekteier, Instituttleder ILN

Prosjekteier har det overordnede ansvaret for prosjektene og er ansvarlig redaktør. Dette innebærer:

- Ansvarlig for at instituttstyrets vedtak gjennomføres
- Sikre at prosjektet er innenfor instituttets faglige interesse og innenfor instituttets økonomiske handlingsrom
- Tilrettelegge for administrativ støtte til drift innenfor alle faser av prosjektet
- Sikre at prosjektet håndteres innenfor rammene lagt av institutt- og fakultetsstyret
- Ansvars- og kontrollfunksjon
- Kontakt med potensielle sponsorer
- Kontakt med kommisjonsforlaget for den trykte utgaven, Aschehoug forlag

Prosjektleder, Administrativ leder ILN

Prosjektleder er faglig og administrativ leder for den daglige gjennomføringen av prosjektet. Dette innebærer:

- Fremdriftsansvar for tidsfrister i milepælsplan
- Endelig beslutningsmyndighet for løpende faglige problemstillinger innenfor rammen av prosjektplanen
- Ansvarlig for avvik og økonomi
- Faglig og økonomisk rapportering til prosjekteier

Kontaktmøter

Kontaktmøtene utgjør et administrativt møtested mellom fakultet og institutt, og skal ha en kontrollerende funksjon i forhold til prosjektplan, fremdrift og budsjett. Fakultetet kaller inn til kontaktmøter i forbindelse med navngitte, sentrale milepæler, én gang i måneden i prosjektperioden. Fakultetets administrasjon er sekretær.

Medlemmer: Prosjekteier, prosjektleder, dekanus, fakultetsdirektør, seniorkonsulent Laila Yvonne

---

¹ Se også milepælsplan for rollefordeling knyttet til den enkelte milepæl.

Henriksen, seniorrådgiver Helene Wilberg, og seniorrådgiver Inger Johanne Ullern.

Medarbeidere

Fra Senter for Ibsen-studier (SI)

Stine Brenna Taugbøl, 50% stilling (filolog og nettredaktør ved *HISe*)

Timelønnet assistanse:

Ellen Wiger (filolog)

Emanuele Laponi (datalogvist)

Eivor Finset Spilling (student, nordisk)

Fra Enhet for digital dokumentasjon (EDD)

Jon Holmen (senioringeniør)

Espen S. Ore (overingeniør)

Vemund Olstad (overingeniør)

Christian-Emil Ore (førsteamanuensis)

Redaktører

Prosjekteier er ansvarlig redaktør for e-utgaven. Som elektronisk publikasjon ved HF/UIO inngår prosjektet også i prosjekteiers generelle webredaktøransvar. Som redaktør for hele ILNs nettsted rapporterer prosjekteier i linjen for HFs og UIOs webredaksjon. UIOs retningslinjer for nettpublisering er gjeldende også for denne utgaven.

De ideelle rettighetene består for redaktørene av bokutgaven.

En rekke ressurs- og referansepersoner vil bli invitert inn både individuelt og gruppevis i prosjektets ulike faser og delprosjekter for å gi innspill både faglig, teknisk og brukerrettet. Disse er listet opp i eget vedlegg.

Delprosjekter (1-6)

Prosjektet har følgende overordnede delprosjekter:

- 1. Databasekonstruksjon**
- 2. Teksttilrettelegging**
- 3. Stilark**
- 4. Faksimiler**
- 5. Parallellvisning**

- 6. Verktøy for søk, statistikk m.m.**
- 7. Modell/Prototyp**
- 8. Brukeropplevelse**
- 9. Publisierbar testversjon**
- 10. Elektronisk førsteutgave**

Disse overordnede delprosjektene kan videre deles inn i følgende underordnede delprosjekter:

1. Databasekonstruksjon

- 1.1 Databasemodellering, overordnet skisse ble ferdig i mai 2010
- 1.2 Databaseimplementering og videreutvikling
- 1.3 Videreutvikling av databaser mot endelig versjon

2. Tekstilrettelegging

3. Stilark

4. Faksimiler

5. Parallellvisning

6. Verktøy for søk, statistikk mm.

7. Modell/Prototyp blir laget i 2010, ferdig 31.12.10. Evaluering ved Netlife.

8. Brukeropplevelse

9. Publisierbar testversjon

- 9.1 Lage spesifikasjon for sept. 2011-utgaven
- 9.2 Lage sept. 2011-utgaven

10. Lage elektronisk førsteutgave

- 10.1 Lage spesifikasjon for elektronisk førsteutgave
- 10.2 Lage ferdig elektronisk førsteutgave

Detaljert gjennomgang av ressursbruk og tidsfrister/milepæler

1. Databasekonstruksjon

Mål: å lage databasestrukturere som data (tekster, bilder mm) skal inn i, og å legge inn data.

I databasene skal det lagres primærdata, først og fremst tekst og bilder, men på sikt bør det også være mulig å legge inn andre typer media som video og lyd. I tillegg må det lagres metadata av forskjellige typer: metadata for intern husholdning som stort sett bare skal brukes av programmer og metadata som må være tilgjengelige for vanlige brukere for eksempel ved søk. Et eksempel på det siste ville være bibliografiske metadata. Et eksempel på metadata av den første typen er informasjon

om for eksempel en gitt Ibsenutgaves inndeling i tekstsider, noe som brukes av programmer som vil lenke faksimiler av en aktuell tekstsider med tekst fra den samme siden.

I løpet av 2010 er det laget en overordnet tre- eller todelt databasemodell:

- (multi-)mediadata (faksimiler etc.)
- verk basert på FRBR-oo² og strukturinformasjon for verkmanifestasjoner (fysisk struktur, f.eks. sider, logisk struktur som akt og scene)

Denne databasemodellen skal utvikles videre i detalj i 2011 og 2012. Faksimiler av førsteutgaver av Ibsenverk er i 2010 lagt eksperimentelt inn i en multimediasbase.

En eksisterende database med faksimiler av Ibsen-manuskripter og -brev skal lenkes til dette databasesystemet.

Milepæler:

30.5.2010: Databasemodellering: overordnet skisse klar

31.1.2011: Spesifikasjon av databasene med innholdstyper og koblinger skal være utviklet

30.6.2011: Databasen(e) skal være funksjonelle og data kan lastes inn

30.6.2011: Eksisterende ms- og brevfaxsmilebase skal være integrert i systemet

31.8.2011: Data for sept. 2011-versjonen skal være lagt inn i basene

1.12.2011: Plan for endelig versjon av databasestruktur skal være klar

1.4.2012: Endelig versjon av databasestruktur skal være klar

31.12.2012: Alle data fra bokutgaven er lagt inn

Ressursbruk:

EDD: 2011 0,5 årsverk

EDD: 2012 0,3 årsverk

2. Teksttilrettelegging

Mål: å omkode alle tekstene i Henrik Ibsens skrifter til tilpasset TEI P5 standard

Ibsentekster: sjangre og versjoner

Den elektroniske utgaven skal inneholde alle Ibsens skrifter: dramaer, dikt, brev, sakprosaetekster og øvrige tekster. Den trykte utgaven inneholder alle sjangrene bortsett fra de øvrige tekstene. Den trykte utgaven inneholder bare hovedteksten (dvs. den ederte og kommenterte versjonen av førsteutgaven) til hver tekst. Den elektroniske utgaven vil i tillegg inneholde alle manuskripter og alle trykte utgaver innenfor Ibsens levetid (dvs. t.o.m. 23. mai 1906). Nedenfor er en oversikt over hvor langt vi regner med å komme innenfor hver sjanger til 31.12.2012.

Dramaer: målet er å gi ut alle dramaer i alle versjoner (hovedtekst, manuskripter og trykte utgaver). Høsten 2012 gjenstår 16 dramaer. Dette er mye, men en datalingvist er ansatt for å hjelpe til med automatisk omkodning som vil gjøre at teksttilretteleggingen går hurtigere.

Dikt: diktsamlingene *Digte* og *Blandede Digtinger* er publisert i alle versjoner. For øvrige dikt er hovedtekstene publisert. Vi har ikke ambisjon om å publisere manuskripter og trykte utgaver for de

---

2 FRBR: Functional Requirements for Bibliographic Records, FRBR-oo: den objektorienterte varianten av FRBR som er harmonisert med CIDOCs Conceptual Reference Model (CRM)

Øvrige diktene i 2013-utgaven. Det må komme i en seinere versjon av utgaven. Separate trykk av enkelt-dikt fra *Digte* og *Blandede Digtinger* må også publiseres seinere.

Brev: hovedtekster av alle brev er publisert. Vi har ikke ambisjon om å publisere uederte brev + ev. utkast i 2013-utgaven. Det må komme i en seinere versjon av utgaven. 10-12 nytilkomne brev etter bokutgaven vil også komme i en seinere versjon av utgaven.

Sakprosa: hovedtekster av alle sakprosa-tekster er publisert. Vi har ikke ambisjon om å publisere manuskripter og trykte utgaver i 2013-utgaven. Det må komme i en seinere versjon av utgaven.

Øvrige tekster: dette materialet ble ikke ferdig undersøkt eller klargjort for publisering under arbeidet med den trykte utgaven siden det ikke ble publisert i denne. Vi har en samlet oversikt over materialet (om teksttype, eier etc.) og tar utgangspunkt i denne. For 2013-utgaven har vi som ambisjon å publisere en samlet oversikt over materialet innenfor denne kategorien med lenker til faksimiler og transkripsjoner der dette finnes. Vi kan supplere med noen flere transkripsjoner og faksimiler for utvalgte, interessante tekster. Vi vil arbeide videre med denne tekstkategorien til seinere versjoner av utgaven.

Andre typer tekster

Samtidig med at vi legger ut Ibsens tekster legger vi ut tilhørende utgavetekst: innledninger, kommentarer, tekstredegjørelser og manuskriptbeskrivelser. Vi har også annen, mer generell utgavetekst som skal publiseres i den digitale utgaven. Status for disse tekstene gis nedenfor.

Tekstkritiske retningslinjer for utgaven: ble publisert til lansering av første testversjon (16.09.2011)

Retningslinjer for koding: er under arbeid og vil publiseres i 2013-utgaven.

Litteraturlister: i den trykte utgaven ble det publisert litteraturlister for hvert bind. En slik inndeling har ingen hensikt i den elektroniske utgaven. Vi vil derfor slå sammen litteraturlistene, slik at vi får en liste per sjanger (drama, dikt, brev, sakprosa). For dramaer (10 bind/lister) og brev (4 bind/lister) innebærer det en del redigering. Vi får noen dobbeltinnførsler som må endres i både lister og løpende tekster (Anonym1874a i ett bind er ikke nødvendigvis det samme som Anonym1874a i et annet bind). For 2013-utgaven har vi som ambisjon å publisere ferdige litteraturlister for brev, dikt og sakprosa. Litteraturlisten for dramaer (som blir mest omfattende) prioriteres lavest – denne blir sannsynligvis ikke ferdig til 2013-utgaven. Det vi kan gjøre er å legge ut dramalitteraturlistene bindvis, og så legger vi ut en revidert, samlet liste i en seinere versjon av utgaven. Det er viktig for å holde en vitenskapelig standard å ha litteraturliste for hele materialet i 2013-utgaven selv om listen ikke er ferdigredigert. Den er fullstendig og vil være mulig å bruke selv om den blir mer upraktisk.

Tidslinje: vi vil ha to tidslinjer – en fullstendig og en forenklet. Den fullstendige vil inneholde alle punktene fra tidstavlene i de fire brevbundene. Den forenklete tidslinjen vil inneholde tidspunkter for dramaer, diktsamlinger, Ibsens fødsel, død og reiser, samt andre viktige livshendelser (giftermål, sønnens fødsel etc.). Vi har ambisjoner om å ha den forenklete tidslinjen klar til 2013-utgaven. Den fullstendige vil komme i en seinere versjon av utgaven. I en seinere versjon vil vi også lage kart som viser reisene til Ibsen.

Metrisk visning: stilark for metrisk visning av verstekster (dikt og versdramaer) er klart. Navn på versemål og strofetype bør gjennomgås før metrisk visning publiseres. Dette vil gjøres til 2013-utgaven. Registanter over versemål i Ibsens verstekster vil lages til en seinere versjon av utgaven.

Omkoding

Tekstene fra HIS er kodet i henhold til en tilpasset versjon av TEI P4 (Text Encoding Initiative). De første HIS-tekstene ble opprinnelig kodet i henhold til TEI P3 i SGML. I 2001 ble de overført til TEI P4 og XML. TEI avslutter vedlikeholdet av P4-versjonen fra 2012, og HIS-tekstene blir derfor konvertert til TEI P5. Siden HIS-filene bruker koding utover og delvis forskjellig fra det som er i standard TEI, krever det en tilpasning av TEI P5-kodesettet og en omkoding av HIS' tekstfiler. Prosessen er iterativ: etterhvert som nye tekstgenrer og filvarianter testes mot kodesystem, ser man eventuelle behov for endring av systemet. Før lansering av testversjon 17/9-2011 er det nye skjema tilpasset de fleste og de største teksttypene, så hoveddelen av arbeidet med kodebok ble utført som en del av utviklingen av testversjonen. Men dette arbeidet vil ikke være endelig ferdig før den siste tekstfilen er på plass i systemet - det vil alltid kunne finnes fenomener som ikke har vist seg tidligere. Derfor kan det ikke settes noen absolutte milepæler for dette arbeidet.

Interne referanser i utgaven (i innledninger, kommentarer, tekstredgjørelser og manuskriptbeskrivelser) må gjennomgås og gjøres lenkbare. Dette arbeidet pågår stadig, men er ikke ferdig. Ikke alt materialet er på plass og dermed lenkbart ennå. Målet til 2013-utgaven er å ha lenker på plass der det bør være lenker og ikke å ha døde lenker.

Ansvarlige for teksttilrettelegging:

SI m/bistand fra EDD

Milepæler:

31.12.2011 tre samtidsdramaer, *Brand*, *Peer Gynt*, siste diktsamling og de tre første brevbundene

1.7.2012 alle samtidsdramaene er lagt ut. Alle diktsamlinger og alle enkeltdigt er lagt ut. Alle sakprosaekster er lagt ut. Alle brev er lagt ut.

1.12.2012 Alle Ibsen-tekster lagt ut i hovedtekstversjon. Dramaer i alle versjoner. Variamaterialet (øvrige tekster) i oversiktsform, med noen transkripsjoner og faksimiler. Mye av varia-materialet er ikke egnet for full transkripsjon (signaturer, regnestykker etc.) Tekstmaterialet utbygges med flere versjoner, transkripsjoner og faksimiler i seinere versjoner av utgaven.

3. Stilark

Parallelt med utlegging av tekster lages det stilark (xsl og css) for tekstvisninger. Nye teksttyper trenger nye stilark, og nye utfordringer i teksttyper vi har publisert tidligere, trenger justeringer i eksisterende stilark. Nye tilfeller kan oppstå hele tiden, for eksempel nye typer lister, tabeller, manuskriptendringer etc. Alle typer lenker må defineres i stilarkene. Det er derfor tett samarbeid i teksttilrettelegging og stilarkutvikling. Stilark må også lages for utgavens rammeverk (forside, verkssider, topp- og bunntekst etc.), og forbedring av design og brukeropplevelse av nettsidene foregår for en stor del i stilarkene. Utseende og lenker på søkesider defineres også i stilarkene.

Høsten 2012 gjenstår følgende stilarkoppgaver:

- omlegging etter overgang til parallellvisning. Dette er en stor stilarkoppgave!
- rammeverk for og stilark for tekstvisning av øvrige tekster (varia)
- stilark for litteraturliste, retningslinjer for koding, tidslinje
- tilrettelegging for flere lenker i innledninger og kommentarer
- videreutvikling av stilarket for hovedtekster basert på ufullførte manuskripter (som *Episk Brand*): her skal det legges inn ulik farge for ulike hender som har skrevet i manuskriptet (Ibsen har foretatt flere revisjoner i manuskripter med ulike skriveredskaper)
- stilark for avanserte søk

Ansvarlig:

EDD

4. Faksimiler

I den ferdige utgaven vil vi ha faksimiler av alle førstetrykk og alle manuskripter, i den grad de lar seg fremskaffe. Så langt kommer vi ikke i 2013-utgaven. Her vil vi ha faksimiler av alle verk (dvs. førsteutgaver og manuskripter til alle dramaer og diktsamlinger). For mindre enkelttekster (brev, dikt utenom diktsamlinger, sakprosattekster og varia) vil vi ha de faksimilene som allerede finnes hos EDD og er publisert tidligere på <http://www.dokpro.uio.no/litteratur/ibsen/ms/>. Ytterligere faksimiler vil komme til i seinere versjoner av utgaven. Det finnes ikke faksimiler tilgjengelig for alt materialet og selv der HIS har egne faksimiler vil det i mange tilfeller måtte hentes inn tillatelse til å publisere disse digitalt fra ulike institusjoner og private eiere.

Ansvarlige:

EDD m/bistand fra SI

5. Parallellvisning

Arbeidet med å utvikle parallellvisning var tenkt basert på programvaren som brukes i Topeliusutgaven. Det viste seg at den bare er egnet for små tekstbiter (dikt o.l) og ikke for hele verk som et Ibsendrama. Det må derfor skrives en god del nye programmer eller programdeler. Dette arbeidet er derfor forsinket. Ny dato for utvikling av parallellvisning blir 30. september. Etter denne datoen må det gjøres stilark-tilpasninger til det nye oppsettet for resten av utgaven.

Ideelt sett skal variasjon (tekstlige forskjeller) mellom de sidestilte tekstene fargemarkeres. Varianter er kodet inn i noen av Ibsens verk, men ikke i alle. Vi må derfor prøve ut programmer for automatisk sammenlikning av tekster. Juxta er et aktuelt tekstsammenlikningsprogram. En ny versjon som skal lanseres sommeren 2012 skal kunne takle TEI P5-kodete-filer direkte.

Ansvarlige:

EDD

6. Verktøy for søk, statistikk mm.

Mål: Lage verktøy for søk i og fremhenting av tekst, mediafiler og metadata og verktøy for å behandle (analysere) søkeresultater og data.

I 2013-utgaven vil vi tilby enkelt søk (fritekstsøk) og ulike typer avanserte søk.

Enkelt søk

Enkelt søk er fritekstsøk innenfor alle Ibsens tekster. Dette søket var klart 01.07.12, bortsett fra mulig rusk dersom bruker prøver å fylle ut flere søkeord. Søket er kontekstavhengig. På HIS-forsidenivå søkes det i hovedtekstversjonen av alle Ibsentekster (pt. drama, dikt og brev). Fra toppnivå på en av disse tre typene søkes det i hovedtekstversjonen av alle verker (HIS-ht-tekster) av denne typen. Fra inne i et verk søkes det i hovedtekstversjonen av dette verket. Fra inne i et spesifikt tekstvitne (manuskript/utgave) søkes det i dette. Søkene skjer som regulære uttrykk på den måte at det er mulig å bruke jokernotasjon til for eksempel trunkering av søketermer.

Søkeresultatene (dette gjelder alle søk, også avanserte så langt de er kommet) kommer som en liste med kontekst (i praksis et KWIC-format). Her er det behov for typografiske tilpasninger med mer i stilark. (Inntil videre kan vi la alle typer søk fortsette å returnere én type resultatliste, da vil utbedringer her gjelde overalt.) Den viktigste mangelen i visning av resultatlisten er at man ennå ikke kan hoppe direkte til fulltekstvisning akkurat der funnstedet er. Dette skal vi se på. Et brukergrensespørsmål kan være om enten resultatlisten eller fullteksten man hopper til skal være i et eget vindu slik at resultatlisten er tilgjengelig også etter at man har hoppet til en fulltekst. Og for

kontekstbasert søk (se over) bør kanskje resultatlisten vises på samme nivå i hierarkiet som søket gikk ut fra.

Avanserte søk

I de avanserte søkene søker brukeren innenfor avgrensede deler av materialet.

A) Enkelt avgrenset søk

Dette er kontekstfritt. Søkeren velger hvilke sjangre (drama, dikt, brev, sakprosa, varia) inkludert sekundærmateriale, man vil søke i (for Ibsentekster skjer det i hovedtekstutgavene), og så skjer søket ellers som enkelt søk. Dette virker nå, men må optimaliseres i det det nå foretar en del unødvendige søk og derfor tar lengre tid enn det burde trenge.

B) Detaljert avgrenset søk

Dette er under planlegging. Her skal man kunne avgrense søket både til sjanger og enkeltverk (og inkludere eller ekskludere varianter). Det er også meningen at valg av sjanger og eventuelt verk skal kunne styre tilleggvalg. For eksempel: Søker man i dikt, har det ingen mening å søke etter replikker avsagt av en gitt rolle. Men hvis man søker i drama, er dette en nyttig funksjon. Det skal altså være mulig å søke etter tekst i utvalgte deler av verket, avhengig av sjanger og avhengig av mulighetene som ligger i kodinga (som å lete etter ord i replikker avsagt av Anitra i Peer Gynt).

C) xQuery-søk

Dette søket er for teknisk kyndige brukere. Det har ikke like høy prioritet som de andre søkene, men det er sannsynligvis svært enkelt å implementere. Vi ønsker derfor å lage et eksempel slik at de som er interessert kan se på dette.

Analyseverktøy

Siden vi legger ut tekstene for nedlasting som XML, og siden det er mulig å laste ned den løpende visningsteksten direkte fra nettsidene, kan forskere/studenter fritt bruke de verktøy de måtte ønske. Dersom tiden tillater det, kan vi hjelpe litt med å lage eksempler

- Kommenteringsverktøy mm:

Verktøyet Catma som tillater standoff-tagging og kommentering vil bli lansert i ny versjon på DH2012-konferansen i Hamburg i juli. Ut fra erfaringene med tidligere versjoner er det ikke spesielt arbeidskrevende (1-2 dagers tilpasning for første tekst, deretter 1-2 timer per tekst) å legge inn én tekst som et eksempel slik at avanserte brukere kan gå videre selv her.

- Ordliste/frekvensverktøy etc.

Vi vil legge inn en eksempeltekst i et slikt verktøy dersom vi ser det blir tid til det. Som med Catma er tanken at dette skal være et eksempel for forskere/studenter der vi regner med at de som har nytte av slike verktøy, kan gå videre på egenhånd.

Ansvarlige:

EDD

Milepæler:

16.9.2011: Ha ferdig implementert enkelt søkeverktøy til testutgave

31.12.2011: Ha utviklet spesifikasjoner for endelig versjon av søke- og analyseverktøy

01.07.2012: Enkelt, kontekstavhengig søk klart

30.10.2012: Avansert søk (A: enkelt avgrenset) klart

30.10.2012: Avansert søk (C: Xquery) klart dersom det er lite tidkrevende. Er det tidkrevende, droppes det

30.10.2012: Avansert søk (B: detaljert avgrenset) klart

30.10.2012: Analyseverktøy klart

Ressursbruk:

EDD 2011 0,2 årsverk

EDD 2012 0,1 årsverk

7. Modell/Prototyp

Mål: Å lage en prototyp som kan presenteres for utvalgte fagmiljøer slik at tilbakemeldingene kan danne basis for den kommende utgaven.

Dette arbeidet blir utført i løpet av 2010, ferdig innen 31.12.10.

Milepæler:

7.1.2011: Prototypen lanseres for inviterte fagmiljøer (NNE: hente inn tilbakemeldinger elektronisk) og den tekniske rådgivende gruppen

03.02.2011: Evaluering av prototypen ved Netlife³

15.02.2011: Revisjon av design og teknologi på grunnlag av prototyp og respons fra Netlife

8. Brukeropplevelse

Mål: Kvalitetssikre optimal brukeropplevelse ut fra mål, målgrupper og budsjetterammer for e-utgaven av HIS

E-utgaven av HIS skal dekke ulike oppgaver for forskjellige målgrupper. Utgaven skal innfri de definerte målgruppens behov og utformes slik at brukerne kan løse oppgavene på en enkel måte.

Prioritering: 2. brukertest kommer tett opptil ferdig-dato. Utbedringer etter brukertesten må avveies i forhold til gjenstående arbeid med innhold og funksjonalitet ellers i utgaven.

Milepæler:

30.11.2011: Tilbakemeldingsfunksjon er lagt inn på alle sider under HISe. Tilbakemeldingene går til felles e-postliste for prosjektgruppe og nettredaktørene ved ILN og HF

30.01.2012: Enkel brukertest er gjennomført av Netlife

15.02.2012: Utbedringsbehov er identifisert og plan utarbeidet

30.03.2012: Google Urchin er satt opp med standardisert profil på EDDs server, forutsatt at det er utviklet løsning for dette ved UiO [ikke utviklet løsning for dette ved UiO]

30.05.2012: Interaksjonsdesign og grafisk design er ferdigstilt, med bistand fra Netlife. Design for brukertest er utarbeidet.

15.11.2012: Brukertest er gjennomført av Netlife

01.12.2012: Plan for utbedringer er utarbeidet

31.12.2012: Alle utbedringstiltak er gjennomført

9. Publisierbar testversjon ⁴

Mål: Å etablere et publiserings- og dokumentarkiv som inneholder de fleste av sjangrene som

³ UIOs webredaksjon betaler. Premiss: Rådene Netlife gir må følges, med forbehold om at rådene ligger innenfor prosjektets budsjett og tidsrammer.

⁴ Hvilke tekster som skal med, blir avklart som en del av arbeidet med spesifikasjonen som skal være klar ved utgangen av januar 2011. Det er klart så langt at den skal omfatte et utvalg samtidsdrama (de mest brukte i undervisning på skoler eller universitet), *Brand*, *Peer Gynt*, *Digte* og brev.

finnes i Henrik Ibsens skrifter.

Med dette tar vi sikte på en versjon av publiserings- og dokumentarkivet knyttet til en presentasjonsform som gjør dette til en fullt brukbar e-utgave av Henrik Ibsens skrifter. Det vil kunne være deler som ikke er laget ferdig. Dette gjelder verktøy, databasestrukturer og innhold. Dette skal være en versjon som likevel er så nær det endelige resultatet at vi regner med at alt som er med skal virke, at feil skal rettes og utgaven være i drift og offentlig tilgjengelig til den ideelt sett blir utviklet videre til den ferdige utgaven uten at brukere skal trenge å forholde seg til endelig versjon høsten 2012 som noe helt nytt på et nytt nettsted. Arbeidet med denne utgaven begynner med en kravspesifikasjon utarbeidet i januar 2011 på basis av arbeidet med og responsene på prototypen som lanseres 7.1.2011. Det presiseres at kravspesifikasjonen vil være bundet av budsjetttrammene som er lagt for utviklingen av prosjektet. En viktig del av planleggingen blir utvalget av tekster som skal med og hvilke funksjonaliteter som skal prioriteres og deretter tilpasning av tekstene til den valgte utgavestrukturen i spesifikasjonen.

Milepæler (se også egne milepæler under 1 og 2 over):

15.2.2011: Spesifikasjon klar inkludert oversikt over utvalgte tekster

1.7.2011: Tekster til utgaven skal være klare

1.7.2011: Informasjonsmateriale/sekundærmateriale til utgaven skal være klare

10.9.2011: "Stresstest" av testversjon gjennom brukere ved NO2014

15.8.2011: Skoleoppgaver til tekstene i testversjonen skal være klare og testet av et utvalg norsklærere

16.9.2011: Utgaven skal være klar

17.9.2011: Utgaven lanseres

Ressursbruk:

EDD: (se også 1 og 2 over, i tillegg:) 0,2 årsverk

SI: 0,4 årsverk

Webdesign, scripting mm: 208.000,-

10. Lage elektronisk førsteutgave

Mål: Å etablere et publiserings- og dokumentarkiv som inneholder tekstene som finnes i *Henrik Ibsens skrifter*.

Med dette tar vi sikte på en ferdig versjon av publiserings- og dokumentarkivet. Arbeidet med denne utgaven begynner med en kravspesifikasjon utarbeidet i oktober til desember 2011 på basis av arbeidet med og responsene på testversjonen som lanseres i sept. 2011.

I løpet av høsten 2012 bør det foretas omfattende korrektur av utgaven: teste at alt innhold er på plass, at alle lenker fungerer etc. **Det er ønskelig med et ukesverk innleid studentassistanse for dette arbeidet.**

Milepæler (se også egne milepæler under 1 til 3 over):

31.10.2011: Hente inn respons fra andre referansepersoner

31.12.2011: Spesifikasjon klar

31.1.2012: 1. Brukertest av testversjon Netlife (samarbeid mellom EDD og HF-info om oppdragsspesifikasjon)

30.9.2012: Funksjon for parallellvisning av tekster ferdig implementert.

20.09.2012: Utvidet søkefunksjon klar.

15.11.2012: 2. Brukertest Netlife

15.11.2012: Skoleoppgaver for de mest skolerelevante Ibsentekstene skal være klare og testet ut av en liten gruppe norsklærere

1.12.2012: Diverse korrekturer (tekstinnhold, lenker m.m.) utført – **leie inn student i ei uke??**

1.12.2012: Utgaven skal være klar

31.12.2012: Utgaven klar for lansering

Ressursbruk:

EDD: (se også 1 og 2 over, i tillegg:) 0,3 årsverk

SI: 0,5 årsverk

Webdesign, scripting mm: 215.000,-

11. Videre drift (2013 - fremover)

Dette omfatter vedlikehold av databaser og verktøy og nødvendige oppgraderinger på den tekniske siden og løpende vedlikehold av tekster (rettelser, tillegg av nytt materiale, gjennomgang av brukerbehov etc.) på den filologiske siden. I driftsfasen vil vi nødvendigvis også legge til materiale vi ikke har rukket få klart til 2013-utgaven: flere versjoner av enkelttekster (dvs. ikke-hovedtekster eller manuskripter og trykte utgaver av enkeltdikt, brev og sakprosa), flere faksimiler, ytterligere digitalisering av øvrige tekster (varia), samlet litteraturliste for dramaene og en fullstendig tidslinje.

Ressursbruk:

EDD: 2 månedsverk pr år

SI: 0,5 årsverk pr år

Tabell over årsverk nødvendig for fullføring og vedlikehold av prosjektet

Hvem\År	2011**	2012**	2013 + hvert år**
SI	0,5 årsverk	0,5 årsverk	0,5 årsverk
EDD	1 årsverk	0,6 årsverk	2 månedsverk
Annet*	Budsjettet totalt 423.000,-		0

* Annet = webtilpasning, overføring av data etc. fra UiB, webdesign, scripting, stilark, etc.

** Beløpene for hovedprosjektet 2011-2012 og for etterdrift er tatt fra Rapport fra arbeidsgruppe om elektronisk utgave av Henrik Ibsens Skrifter, nedsatt av dekanen ved HF i 2008, justert til 2011/2012-kroner.

12. Videreutvikling og visjoner

Ved siden av løpende vedlikehold regner vi med at bruken av den elektroniske førsteutgaven og kanskje allerede testversjonen som lanseres høsten 2011, vil gi innspill om utvidet funksjonalitet som det vil være positivt å kunne få med i fremtidige utgaver. Her spiller også den teknologiske utviklingen inn: Om noen år kan vi regne med at det er behov for versjoner tilpasset nye digitale formidlingsmedia som neste generasjon leseplattformer etc. Det er naturlig at man etter at førsteutgaven er utgitt, lager en ønskeliste for en ny versjon og undersøker muligheten for ekstern finansiering. Ekstern finansiering er spesielt aktuelt for videreutvikling av egne utgaver for skolen.